

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB30

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB30", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb30-txt-shoot-iddc1cd20d-732b-430e-909b-b86a60221e52.pdf> (tilgået 24. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Det at være Christen i det nye T. – Uro – Martyriet – Luther.

I det nye T. er det at være Christen udtrykt af Apostlene; det at være Christen er som Aand, Aandens høieste Uro, Evighedens Utaalmodighed, idel Frygt og Bæven, skærpet ved at være i denne onde Verden, som korsfæstede Kjerligheden, skærpet ved at skjælv for Regnskabet, naar Herren og Mesteren vil komme igjen og dømmе, om de have været troe.

Naar saa er – er det at maatte blive Martyr, hvad Xstus forudsiger den Christne, saa langt fra at være en Skærpelse, at det snarere er en Lindring; thi maatte man sige kun saadanne udvortes Lidelser og tilsidst Martyr-Døden kan lindre, kan dulme den Sjele-Qval, som er Anstrengelsen af det at være Xsten i det nye T.⁵ Forstand. Altsaa er Martyriet ikke en Grusomhed, er tvertimod hvad saa ofte legemlige Lidelser er i Forhold til Sjelsqualer. Derimod havde det været grusomt, om Xstus havde sagt til Disciplene: efter min Tid have I saa ikke videre at gjøre, see at gifte Jer, og hver især at faae en pæn lille Næringsvei, og skrab saa Penge sammen, vær et rart Msk., som gaaer i Kirke en Gang om Ugen og til Alters 3 Gange om Aaret.

I det nye T. svarer altsaa det Ene til det Andet: Uroen i den Christne fordrer Martyriet som en Slags Lindring – og Martyriet er det Fordrede.

Men snart sagtnedes Uroen i »Christenheden«, denne døde aandløse Masse.

Saa holdt man i Middelalderen paa Askesen (Martyriet var der nu ikke mere, meente man, Anledning til eller Leilighed for). Og, hvad jeg oftere har bemærket, Feilen stak ikke heri, men i, at man i den Grad gik paa Accord med Xsthedens aandløse Masse af Millioner Christne, at Asketen blev honoreret som overordentlig Christen, istedetfor at tilstaae, at Xstd. var gaaet tilbage, at der var slaaet af.

Saa fandt man mere og mere, at Xstd. voldte En Bryderie, naar man skulde leve roligt og nyde Livet

– – og saa finder dette endelig sit Udtryk i Luther (som forresten jo vistnok kan have haft Ret i Modsætning til catholske Misbrug).

L. opfinder, at Xstd. er til for at berolige.

Jeg har oftere bemærket, at L. har altereret Xstd. Som jeg nu seer, paastaaer Schopenhauer, at L. ved at alterere Virginiteten har altereret Xstd. Denne Mening

har jeg ogsaa forsaavidt haft, som jeg har meent, at L. skulde nøiagtigt passet paa at det blev gjort kjendeligt, at hans Ægteskab var en Exception, et Correctiv. Men hvad jeg især har sigtet paa er, at L. har altereret Xstd. ved at alterere Martyriet.

Saa vender L. Xstd. ligefrem paa Hovedet. Xstd. er for at berolige, Xstus kom til Verden for at berolige, som der saa tilføies, ængstede Samvittigheder.

Dette er det meest Modsatte af det nye T. Xstus kommer til Verden for at frelse en syndig Verden, en Verden, som ligger i det Onde. Men en syndig Verden lider sandeligen ikke af ængstet Samvittighed. Her gjælder det netop om at vække Uroen.

Men det er Ulykken med Luther, at en til særlig Tid og Sted given Tilstand i Christenhed forvandles til Normativet. L. har i høi Grad lidt af ængstet Samvittighed, har trængt til Lægedom: godt. Men skal derfor Xstd. in toto omgjøres til dette: at berolige ængstede Samvittigheder.

Jo mere jeg seer paa Luther, jo tydeligere synes det mig, at L. ogsaa ligger i denne Forvexling at forvexle det at være Patient med det at være Læge. Han er en for Christenheden yderst vigtig Patient men han er ikke Lægen; han har Patientens Lidenskab til at udtrykke og beskrive sin Lidelse, og hvad han føler Trang til som Lindring. Men han har ikke Lægens Overskuelse. Og til at reformere Xstd. hører der dog vel først og fremmest Overskuelse over hele Xstd.

#